

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อำเภอชุมพร จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : นายกำพล ใจทนง
สาขา : สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์วรรณาดี ม้าลำพอง ประธานกรรมการ
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูม้วน รุ่งแก้ว กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อำเภอชุมพร จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งศึกษาความต้องการของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ปัจจัยที่ทำให้สถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีกว่ามาตรฐาน โดยการเปรียบเทียบและศึกษาสภาพจริง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบบรรยายคุณลักษณะของความสำเร็จ แบบสำรวจ รายการ และการสังเกตสัมภาษณ์นำข้อมูลที่ได้มามิเคราะห์โดยใช้ความถี่หาค่าร้อยละ มัชณิมเลข คณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าไคสแควร์ และวิเคราะห์เนื้อหา ประชากรเป็นสถานศึกษา จำนวน 36 แห่ง และครู จำนวน 266 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มสถานศึกษา จำนวน 10 แห่ง และครู จำนวน 48 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง จากสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดี จำนวน 3 แห่ง ครู จำนวน 20 คน และสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีกว่ามาตรฐาน จำนวน 7 แห่ง ครู จำนวน 28 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากสถานศึกษาจากสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดี และสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีกว่ามาตรฐาน เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาอย่างละ 1 แห่ง รวม 2 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดปัจจัยสนับสนุน ส่งเสริมบรรยายการเรียนรู้ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ มีการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและได้ลงมือปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้บริหารตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และได้ลงมือปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ จึงได้รับการยอมรับของผู้บังคับบัญชาและวงวิชาชีพ ส่วนผู้บริหาร ตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและได้ลงมือปฏิบัติแต่ไม่เห็นผลชัดเจน มีเพียงบางส่วนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน สำหรับความต้องการของครู พนักงาน ส่วนใหญ่มีความต้องการระดับมากทุกด้าน ขณะที่ปัจจัยที่ทำให้สถานศึกษาผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน โดยการเปรียบเทียบมีความแตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียงด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเท่านั้นที่ไม่มีความแตกต่างกัน ตลอดจนผู้บริหาร สถานศึกษานี้การปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ระดับดี เพียงแต่ว่าปัจจัยทรัพยากร การบริหารที่แตกต่างกัน

The Title	: The Role of Administrators of Schools in Hod District, Chiang Mai Province in Supporting Educational Reform of the Teaching and Learning Process.
The Author	: Mr.Kumpone Jaitanong
Program	: Education Administrative
Thesis Advisors	: Associate Professor Wanvadee Malumpong : Assistant Professor Dr.Noomuan Romkeaw
	Chairman Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to find out the following : administrators' roles in the development of the learning process in Hod district, Chiang Mai Province according to educational reform guidelines; the teachers' needs relevant to the administrators' roles; and factors affecting educational institutions in meeting the quality assurance criteria as well as those failing to meet the criteria. The data were collected by means of questionnaires, observations, and interviews, and then analyzed for frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Chi-square test. The samples were 10 educational institutions and 48 teachers selected by means of purposive sampling from the population of 36 institutions and 266 teachers. Three institutions with 20 teachers met the quality assurance criteria and 7 institutions with 28 teachers failed to meet the criteria. Simple sampling was used to study 2 institutions specifically. One was successful and the other failed to meet the criteria.

The findings revealed that the administrators promoted learner-centered teaching and the learning process, staff and community participation, educational development, learning materials and atmosphere, staff morale, supervision, and evaluation. Most administrators realized their own roles and responsibilities and exercised them effectively, only a few did outstandingly, and some rather insignificantly. Most teachers' needs were at a high level in all aspects. Factors causing the two institutions to meet and to fail to meet the quality assurance criteria were mostly different, except the learner-centered teaching and learning process.

The level of responsibility of the administrators of both institutions was high but their administrative factors were different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์วรรณวดี ม้าลำพอง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนูม้วน รั่มนแก้ว กรรมการที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ ข้อคิดเห็นและคำปรึกษาแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนการซึ่งแนะนำแนวทาง อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน รวมทั้งอาจารย์ประจำวิชาสาขาวิชาบริหาร การศึกษาคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ประสานความรู้ ตลอดจน ประสบการณ์และแนวคิดต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัยซึ่งขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมงานทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบ ความถูกต้องและกรอกข้อมูลของแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมไปถึงผู้บริหารและคณะครุภัณฑ์ เครื่องข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ambit ของ ผู้บริหารและคณะครุภัณฑ์สถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาสำหรับการผลิตศึกษาทั้งสองแห่ง โดยได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ นันทา และผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรายา อภิชาติราคุณ ที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของบทคัดย่อเป็นอย่างดียิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าความดี ทั้งหมดให้กับผู้ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยทุกท่าน รวมทั้งอาจารย์จิตima เสนา ไชย บิความรดา ภรรยา และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจด้วยดีมาตลอด

กำพล ใจทนง